

Budd-Chiari Syndrome

รัชชีย์ ศรีประทุม
ธีรณันท์ สรรพจิต

หน่วยโรคระบบทางเดินอาหารและตับ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

Budd-Chiari syndrome เป็นโรคตับที่เกิดจากการอุดตันของ hepatic venous outflow tract โดยไม่ขึ้นกับระดับและสาเหตุของการอุดตัน ไม่มีพยาธิสภาพของหัวใจและเยื่อหุ้มหัวใจ และไม่มีสาเหตุจาก sinusoidal obstruction syndrome¹ การอุดตันของ hepatic venous outflow tract ทำให้เกิดแรงดันโดยตรงต่อ hepatic sinusoid เกิด sinusoidal congestion, portal vein hypertension และมีการลดลงของแรงดันเลือดใน portal vein

Budd-Chiari syndrome² เป็นโรคที่พบได้ไม่บ่อย มีอุบัติการณ์ 0.2 ต่อประชากร 1,000,000 คนต่อปี ส่วนความชุกประมาณ 2 ต่อประชากร 1,000,000 คน ผู้ป่วยในเอเชียมักเป็นเพศหญิง อายุน้อยกว่าชาวตะวันตก³ มีรายงานครั้งแรกในปี ค.ศ.1845 โดย George Budd ได้อธิบายถึงผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้อง ตับโต และมีน้ำในช่องท้อง ต่อมาในปี ค.ศ.1899 Hans Chiari ได้อธิบายลักษณะทางพยาธิวิทยาที่จำเพาะกับโรคนี้

พยาธิวิทยา

เมื่อมีการอุดตันของหลอดเลือดในระยะแรกจะทำให้ความดันใน sinusoid สูงขึ้น เกิดการบวมของ sinusoid เกิดการบวมของตับ (hepatic congestion) ทำให้ตับโตขึ้น ต่อมาเซลล์ตับจะตายและมีเลือดออกจากการขาดเลือด ซึ่งพบมากบริเวณโซน 3 หรือ perivenular area ซึ่งต่อมากจะมีพังผืดเกิดขึ้นที่ centrilobular area และเกิดภาวะตับแข็งตามมาได้ เมื่อมีการอุดตันของหลอดเลือดเรื้อรัง จะมี

การเปลี่ยนแปลงการไหลเวียนของเลือด เลือดจาก caudate lobe จะไหลเข้าสู่ inferior vena cava โดยตรง ทำให้พบ caudate hypertrophy ได้ร้อยละ 75 แต่ส่วนอื่นๆ ของตับจะเกิด atrophy และตับแข็งตามมา⁴ โดยจะมีหลอดเลือด collateral เกิดขึ้น ซึ่งระยะเวลาที่ผู้ป่วยมีอาการไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงหรือพยาธิสภาพในตับ

การจำแนกชนิดของ Budd-Chiari syndrome

จำแนกตามตำแหน่งที่มีการอุดตันได้แก่ การอุดตันของหลอดเลือด hepatic vein (ขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่) ซึ่งพบได้ร้อยละ 60 การอุดตันของหลอดเลือด inferior vena cava ซึ่งพบได้ร้อยละ 10 หรือการอุดตันหลอดเลือด hepatic vein ร่วมกับหลอดเลือด inferior vena cava ซึ่งพบได้ร้อยละ 30⁵

จำแนกตามสาเหตุของการอุดตันได้แก่ primary Budd-Chiari syndrome เป็นการอุดตันของหลอดเลือดที่มีสาเหตุจากการมีพยาธิสภาพของหลอดเลือดดำเอง เช่น thrombosis, phlebitis หรือ membranous web และ secondary Budd-Chiari syndrome เป็นการอุดตันของหลอดเลือดที่มีสาเหตุจากการกดเบียดหรือลู่กลามจากพยาธิสภาพภายนอกหลอดเลือดเข้าไปภายใน เช่น เนื้องอก ฝี ถุงน้ำในตับ ภัยอันตรายในช่องท้องหรือภายหลังการเปลี่ยนตับ⁵

สาเหตุ

สาเหตุของการเกิด Budd-Chiari syndrome ดังแสดงใน ตารางที่ 1

Primary Budd-Chiari syndrome

สาเหตุหลักของการเกิด primary Budd-Chiari syndrome คือ ภาวะการแข็งตัวของเลือดผิดปกติ (thrombogenic states) ซึ่งพบว่า เป็นสาเหตุร้อยละ 75 ที่สำคัญคือ โรคกลุ่ม **myeloproliferative disorder** โดยเฉพาะ polycythemia vera และ essential thrombocytosis ซึ่งพบได้ร้อยละ 50 โดยมักจะพบ peripheral blood cell count อยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่อาจพบความผิดปกติของ

ตารางที่ 1 สาเหตุของ Budd–Chiari syndrome

Hypercoagulable States

Antiphospholipid syndrome
 Antithrombin deficiency
 Factor V Leiden mutation
 Lupus anticoagulant
 Methylenetetrahydrofolate reductase mutation TT677
 Myeloproliferative disorders (including PV and ET)
 Oral contraceptives
 Paroxysmal nocturnal hemoglobinuria
 Postpartum thrombocytopenic purpura
 Pregnancy
 Protein C deficiency
 Protein S deficiency
 Prothrombin mutation G20210A
 Sickle cell disease

Infections

Aspergillosis
 Filariasis
 Hydatid cysts
 Liver abscess (amebic or pyogenic)
 Pelvic cellulitis
 Schistosomiasis
 Syphilis
 Tuberculosis

Malignancies

Adrenal carcinoma
 Bronchogenic carcinoma
 Hepatocellular carcinoma
 Leiomyosarcoma
 Leukemia
 Renal carcinoma
 Rhabdomyosarcoma

Miscellaneous

Behcet’s syndrome
 Celiac disease
 Dacarbazine therapy
 Inflammatory bowel disease
 Laparoscopic cholecystectomy
 Membranous obstruction of the vena cava
 Polycystic liver disease
 Sarcoidosis
 Trauma to hepatic veins

megakaryocyte หรือ erythroid colony ที่ผิดปกติในไขกระดูก ซึ่งการตรวจความผิดปกติของยีนส์โดยเฉพาะการพบ V617F mutation ที่เป็นตัว coding ของ tyrosine kinase Janus kinase 2 (JAK2) จะเป็นสิ่งที่ช่วยในการวินิจฉัยได้ มีรายงานว่าพบ JAK2 mutation ใน primary Budd-Chiari syndrome ได้ร้อยละ 37-45⁶

ส่วนสาเหตุของ hypercoagulable state อื่นๆ ได้แก่ factor V leiden mutation เพิ่ม odds ratio ในการเกิด Budd-Chiari syndrome 12 เท่า

ส่วนระดับ protein C, protein S, antithrombin III ประเมินได้ยาก เนื่องจากมีระดับต่ำลงจากภาวะของโรคตับที่ทำให้การสร้างสารช่วยการแข็งตัวของเลือดลดลง⁷

Antiphospholipid syndrome พบได้ร้อยละ 10-30 โดยจะตรวจพบ lupus anticoagulant หรือ anti-beta-2 glycoprotein 1 antibodies ได้เพียงร้อยละ 4-5 เท่านั้น ส่วน anticardiolipin ตรวจพบได้ร้อยละ 20-31 แต่ไม่จำเพาะ เนื่องจากพบได้ในผู้ป่วยโรคตับเรื้อรังด้วย⁸

Paroxysmal nocturnal hemoglobinuria พบได้ถึงร้อยละ 35 มักทำให้เกิดการอุดตันใน hepatic vein ขนาดเล็กๆ ซึ่งการตรวจ peripheral blood flow cytometry เพื่อหาความผิดปกติของ CD55 และ CD59 ถือเป็น gold standard ในการวินิจฉัย⁹

Behcet's disease พบได้ร้อยละ 30 โดยมักทำให้เกิดความผิดปกติที่ inferior vena cava¹⁰

ยาคุมกำเนิดและการตั้งครรภ์มักเป็นปัจจัยเสริมร่วมกับสาเหตุอื่นโดยยากุมกำเนิดเพิ่มความเสียงประมาณ 2.4 เท่าและมักเกิดความผิดปกติที่ hepatic vein เป็นหลัก¹¹

Membranous obstruction of the inferior vena cava (MOVC) มักพบในชาวเอเชียและแอฟริกันโดยพบเป็น membranous web อุดกั้น ostia ของหลอดเลือด และมีรายงานการเกิดมะเร็งตับสูงถึงร้อยละ 45 โดยที่ผู้ป่วยไม่มีตับแข็ง¹² สาเหตุอื่นๆ เช่น hypereosinophilic syndrome, granulomatous venulitis, ulcerative colitis หรือการติดเชื้อพบได้น้อย

โดยรวมแล้ว ผู้ป่วย primary Budd-Chiari syndrome ตรวจพบภาวะการแข็งตัวของเลือดผิดปกติร้อยละ 87 อีกร้อยละ 25 เกิดจากหลายปัจจัยร่วมกัน และไม่พบความผิดปกติอื่นร้อยละ 10¹²

Secondary Budd-Chiari syndrome

สาเหตุของ secondary Budd-Chiari syndrome อาจเกิดจากการกดเบียดของ hepatocellular carcinoma, renal and adrenal adenocarcinoma, primary hepatic hemangiosarcoma, epithelioid hemangioendothelioma, sarcoma ของหลอดเลือดดำ, right atrial myxoma หรือ alveolar hydatid disease

ถุงน้ำหรือฝีในตับก็สามารถกดเบียดและทำให้เกิด thrombosis ในหลอดเลือดดำในตับได้ ก้อนเนื้อออก focal nodular hyperplasia ก้อนใหญ่ที่อยู่กลางตับหรือการได้รับภยันตรายต่อช่องท้องทำให้มีก้อนเลือดในตับ หรือเกิดหลอดเลือด inferior vena cava ตัน หรือการถูกกดหรือของของหลอดเลือด hepatic vein หลังจากการผ่าตัดเปลี่ยนตับล้วนเป็นสาเหตุของการอุดตันได้¹³

ลักษณะอาการทางคลินิก

ผู้ป่วยอาจไม่มีอาการ (พบได้ร้อยละ 20) หรือมีอาการมาจนมีภาวะตับวายได้ ทั้งนี้ขึ้นกับตำแหน่งการอุดตันของหลอดเลือด จำนวนของหลอดเลือดที่อุดตันและความเร็วในการอุดตัน อาการและอาการแสดงที่พบบ่อยได้แก่ ไข้ ปวดท้อง น้ำในช่องท้อง ขาบวม เลือดออกในทางเดินอาหาร และhepatic encephalopathy ในขณะที่ภาวะดีซ่านพบได้ไม่บ่อยนัก

การตรวจร่างกายที่จำเพาะพบมีการขยายของหลอดเลือดดำบริเวณหน้าท้องซึ่งจำเพาะกับการอุดตันของหลอดเลือด inferior vena cava

การตรวจทางห้องปฏิบัติการอาจพบระดับ aminotransferase และ alkaline phosphatase ปกติหรือสูงขึ้นได้ ระดับ albumin, bilirubin หรือ prothrombin อาจปกติหรือผิดปกติได้ การตรวจน้ำในช่องท้องพบมีโปรตีนในน้ำสูงกว่า 3 กรัม/ดล. และserum-ascites albumin gradient มากกว่าหรือเท่ากับ 1.1 กรัม/ดล. ค่า creatinine อาจสูงขึ้นได้ซึ่งแสดงถึงภาวะ prerenal azotemia และไม่มีโรคหัวใจผิดปกติ¹⁴

ผู้ป่วย Budd-Chiari syndrome มีอาการแสดงได้หลายแบบ ตั้งแต่ไม่มีอาการ (asymptomatic Budd-Chiari syndrome) ซึ่งพบได้ร้อยละ 20 โดยอาจเกิดหลอดเลือดอุดตันเพียงบางแห่ง ผู้ป่วยที่มีอาการมาก (fulminant Budd-Chiari syndrome) พบไม่บ่อย มักพบในผู้หญิงที่มีภาวะ hypercoagulable state ที่อยู่ระหว่างการตั้งครรภ์ ผู้ป่วยจะมีอาการปวดท้องรุนแรง ตับโตดีซ่านมีน้ำในช่องท้อง ระดับ aminotransferase สูงมาก มีอาการแย่งลงอย่างรวดเร็วจนเกิด hepatic encephalopathy ได้ใน 8 สัปดาห์ อาจมีไตวายและ coagulopathy ตามมาได้

Acute Budd-Chiari syndrome พบร้อยละ 20-30 มีอาการในช่วง 1-3 เดือน ปวดท้อง ตับโตกดเจ็บ และมีน้ำในช่องท้อง แต่ไม่มี hepatic encephalopathy ระดับ bilirubin มักสูงไม่เกิน 3-5 มก./ดล. และมีระดับ aminotransferase ขึ้นได้ 2-3 เท่า

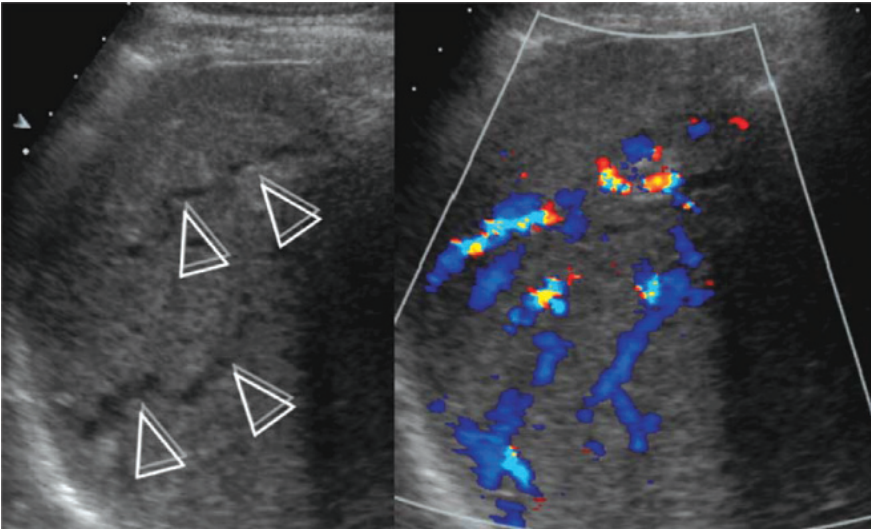
Chronic Budd-Chiari syndrome พบได้ถึงร้อยละ 60 มีอาการนานมากกว่า 6 เดือน มักมีตับแข็งและภาวะแทรกซ้อนของ hepatic decompensation แล้ว จะพบอาการแสดงของ collateral circulation ถ้ามีการอุดตันของ inferior vena cava¹⁵

การวินิจฉัย

สำหรับ liver biochemical tests อาจปกติหรือผิดปกติได้เล็กน้อย และไม่มีลักษณะเฉพาะ อาจมีระดับ aminotransferase สูงได้มากกว่า 5 เท่าของค่าปกติใน fulminant หรือ acute Budd-Chiari syndrome แต่ความรุนแรงของอาการจะไม่สามารถสัมพันธ์กับความผิดปกติของ liver biochemical tests¹⁵

Doppler ultrasonography มี sensitivity และ specificity มากกว่าร้อยละ 80 จึงควรส่งเป็นอันดับแรก โดยจะพบลักษณะ hepatic vein ใหญ่ขึ้น โดยไม่มีหรือ reversed หรือ turbulent flow (ภาพที่ 1) อาจพบมี intrahepatic หรือ subcapsular collateral ที่เชื่อมต่อกับ hepatic vein อาจพบมี spider web ที่ hepatic vein ostia และ hyperechoic cord แทนหลอดเลือดปกติได้¹⁶

การตรวจ computed tomography และ magnetic resonance imag-

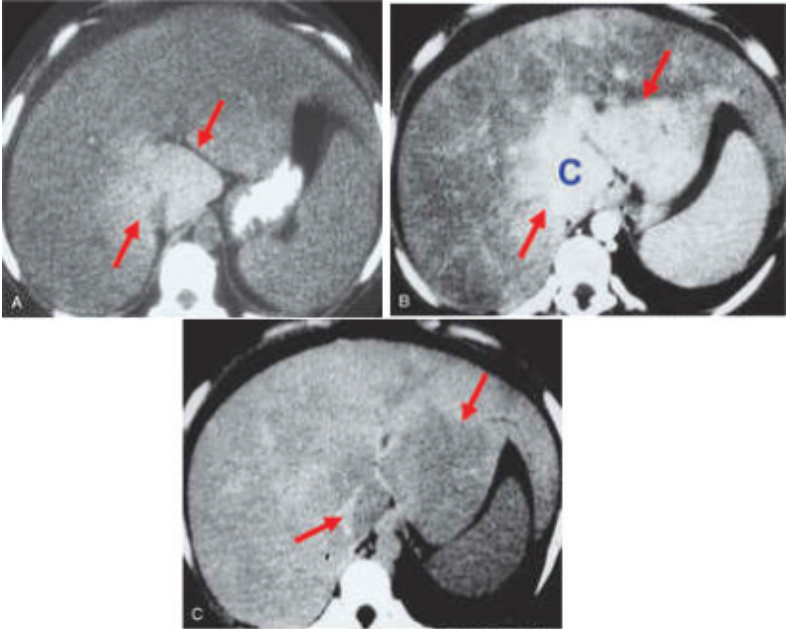

ภาพที่ 1 Doppler ultrasonography ของผู้ป่วย Budd-Chiari syndrome มี vascular dilatation และไม่มี signal flow ในหลอดเลือดดำ

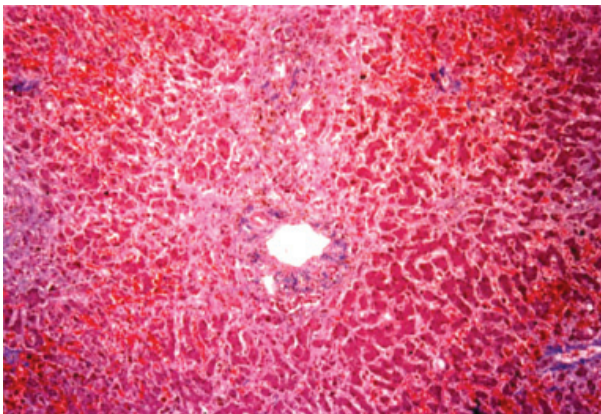
ing เพื่อยืนยันการวินิจฉัย ซึ่งหลังจากฉีด contrast จะพบลักษณะ early homogeneous central enhancement (โดยเฉพาะระดับของ caudate lobe) ร่วมกับ delayed patchy enhancement of the periphery of the liver และ prolonged retention of the contrast medium in the periphery อาจมี caudate lobe hypertrophy พบหลอดเลือด collateral ม้ามโต หรือมีน้ำในช่องท้องร่วมด้วย¹⁷

X-ray venography เป็น gold standard ในการวินิจฉัย สามารถดูตำแหน่งของหลอดเลือดที่มีการอุดตันได้โดยตรง สามารถวัด hepatic venous pressure ก่อนการผ่าตัด และทำ transjugular biopsy ได้ มักส่งตรวจในกรณีที่ตรวจด้วยวิธีอื่นแล้วยังไม่ได้รับการวินิจฉัย¹⁸

การตรวจชิ้นเนื้อตับ (**ภาพที่ 3**) มีข้อจำกัด อาจมีประโยชน์ในกรณีที่ลักษณะภาพทางรังสีหายปกติ แต่สงสัยว่ามีพยาธิสภาพที่ small hepatic venule พยาธิสภาพในตับพบมี centrilobular congestion, hemorrhage, sinusoidal dilatation และ noninflammatory cell necrosis predominate อาจพบ fibrosis บริเวณ

ภาพที่ 2 เอกซเรย์คอมพิวเตอร์ แสดงลักษณะ flip-flop contrast pattern โดยมี early homogeneous central enhancement และ delayed patchy enhancement of the periphery of the liver

ภาพที่ 3 พยาธิวิทยาของ Budd-Chiari syndrome พบมี centrilobular congestion, hemorrhage และ hepatocyte apoptosis

centrilobular areas มากกว่า periportal areas จนเกิดเป็น cirrhosis หรือพบ large regenerative nodules บริเวณที่มีการลดลงของ portal venous perfusion ได้¹⁸

การรักษา

ควรตรวจหาสาเหตุของภาวะการแข็งตัวของเลือดผิดปกติ เพื่อให้การรักษาที่จำเพาะต่อโรคนั้น ควรหยุดยาคุมกำเนิด การใช้แอลไพรินในผู้ป่วย polycythemia vera ได้ประโยชน์ในการป้องกันการเกิดลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดแดงเท่านั้น แต่ยังไม่มียาต้านการแข็งตัวของเลือดในผู้ป่วย Budd-Chiari syndrome¹⁹

ควรเริ่มการรักษาด้วยยาต้านการแข็งตัวของเลือดทันที ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเพิ่มอัตราการรอดชีวิต โดยเริ่มให้เป็น heparin ก่อน แนะนำให้ใช้เป็น low molecular weight heparin แทน unfractionated heparin เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะเกร็ดเลือดต่ำ โดยให้ระดับ anti-Xa activity มีค่า 0.5-0.8 ยูนิต/มล. และเปลี่ยนเป็น warfarin โดยให้ระดับของ INR อยู่ระหว่าง 2-3 และให้ยาต่อไปในระยะยาว ถ้าไม่มีข้อห้ามหรือภาวะแทรกซ้อนจากยา²⁰

การรักษาภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากภาวะ portal hypertension แนะนำให้ปฏิบัติตามแนวทางการรักษาภาวะ portal hypertension ที่เกิดจากภาวะตับแข็งชนิดอื่น

การทำ angioplasty และ stenting ช่วยในรายที่มีการตีบตันในช่วงสั้นๆ ของหลอดเลือด hepatic vein หรือ inferior vena cava สามารถทำให้อาการของผู้ป่วยดีขึ้นได้ถึงร้อยละ 80 โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มี membranous obstruction ของ inferior vena cava แต่พบว่าเกิดการตันของ stent ได้บ่อย จึงควรมีการตรวจโดยการใช้อัลตราซาวด์ doppler ultrasonography เป็นระยะ²¹ ส่วนการให้ยา local thrombolytic นั้นปัจจุบันยังไม่มียาต้านการแข็งตัวของเลือดเพียงพอ²²

การทำ transjugular intrahepatic portosystemic shunt (TIPS) ทำในรายที่ไม่ได้รับหรือมีข้อห้ามในการใช้ยาต้านการแข็งตัวของเลือด หรือได้รับการรักษาด้วยยาต้านการแข็งตัวของเลือดหรือทำ angioplasty แล้วไม่ดีขึ้น พบว่า

สามารถเพิ่มอัตราการรอดชีวิตของผู้ป่วย หรือใช้เป็นการรักษาขณะรอการผ่าตัด เปลี่ยนระดับได้²³ ไม่แนะนำให้ผ่าตัด portosystemic shunt เนื่องจากผู้ป่วยมีอัตราการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 25 และพบภาวะ shunt ไม่ทำงานเนื่องจากมีลิ้มเลือดอุดตันร้อยละ 30 ซึ่งการให้ยาต้านการแข็งตัวของเลือดไม่สามารถป้องกันได้²⁴

การผ่าตัดเปลี่ยนตับ ทำในรายที่การรักษาล้มเหลวจากการทำ TIPS หรือทำ TIPS แล้วอาการไม่ดีขึ้นซึ่งพบร้อยละ 20 หรือในผู้ป่วยที่มี fulminant liver failure โดยพบว่าหลังการเปลี่ยนตับมีอัตราการรอดชีวิตโดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 76 ใน 1 ปี ร้อยละ 71 ใน 5 ปี และร้อยละ 68 ใน 10 ปี²⁵ พบว่ามีอาการกลับมาเป็นซ้ำของ Budd-Chiari syndrome หลังการผ่าตัดเปลี่ยนตับร้อยละ 4-10 และพบว่ามี การเพิ่มขึ้นของการเกิดลิ้มเลือดอุดตันในหลอดเลือด hepatic artery และ portal vein

การพยากรณ์โรค

ลักษณะการดำเนินโรคในผู้ป่วย Budd-Chiari syndrome ที่ไม่ได้รับการรักษาไม่เป็นที่ทราบแน่นอน จากรายงานการศึกษาแบบ cohort พบว่าอัตราการรอดชีวิตที่ 5 ปีในปัจจุบันสูงถึงร้อยละ 80 ซึ่งปัจจัยที่บ่งบอกถึงอัตราการรอดชีวิตได้แก่ ระดับ albumin, bilirubin, Prothrombin การมีน้ำในช่องท้อง และภาวะ encephalopathy ร่วมกับการประเมิน Child-Pugh score

มีการเสนอ prognostic model ต่างๆ เช่น Murad และคณะได้เสนอ Rotterdam criteria²⁶ หรือ Langlet และคณะได้เสนอ prognostic index²⁷ เพื่อใช้ในการประเมินอัตราการรอดชีวิต

การพยากรณ์โรคในผู้ป่วย myeloproliferative disorder ขึ้นอยู่กับ การดำเนินโรคไปเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวมากกว่าภาวะแทรกซ้อนจากโรคตับ แต่อัตราการรอดชีวิตหลังการผ่าตัดเปลี่ยนตับไม่ต่างจากผู้ป่วยกลุ่มอื่น

ไม่ค่อยพบมะเร็งตับในผู้ป่วย Budd-Chiari syndrome แต่มักพบในกลุ่มที่มีหลอดเลือดอุดตันเป็นระยะเวลานานโดยเฉพาะที่ inferior vena cava ในระยะยาวจึงควรทำการตรวจคัดกรองหา มะเร็งตับในรายที่มีตับแข็งแล้ว²⁸

เอกสารอ้างอิง

1. Janssen HL, Garcia-Pagan JC, Elias E, Mentha G, Hadengue A, Valla DC. Budd Chiari syndrome: are view by an expert panel. *J Hepatol* 2003;38:364-71.
2. Shrestha SM, Okuda K, Uchida T, Maharjan KG, Shrestha S, Joshi BL, et al. Endemicity and clinical picture of liver disease due to obstruction of the hepatic portion of the inferior vena cava in Nepal. *J Gastroenterol Hepatol* 1996;11:170-9.
3. Valla D. Hepatic venous outflow tract obstruction ethiopathogenesis: Asia versus the West. *J Gastroenterol Hepatol* 2004;19:S204-11.
4. Ludwig J, Hashimoto E, McGill D, Heerden JV. Classification of hepatic venous outflow obstruction: ambiguous terminology of the Budd-Chiari syndrome. *Mayo Clin Proc* 1990;65:51-5.
5. Valla DC. Primary Budd-Chiari syndrome. *J Hepatol* 2009; 50:195-203.
6. Smalberg JH, Murad SD, Braakman E, Valk PJ, Janssen HL, Leebeek FW. Myeloproliferative disease in the pathogenesis and survival of Budd-Chiari syndrome. *Haematologica* 2006;91:1712-3.
7. Kumar SI, Kumar A, Srivastava S, Saraswat VA, Aggarwal R. Low frequency of factor V Leiden and prothrombin G20210A mutation in patients with hepatic venous outflow tract obstruction in northern India : a case-control study. *Indian J Gastroenterol* 2005;24:211-5.
8. Aggarwal R, Ravishankar B, Misra R, Aggarwal A, Dwivedi S, Naik SR. Significance of elevated IgG anticardiolipin antibody levels in patients with Budd Chiari syndrome. *Am J Gastroenterol* 1998;93:954-7.
9. Hillmen P, Lewis SM, Bessler M, Luzzatto L, Dacie JV. Natural history of paroxysmal nocturnal hemoglobinuria. *N Engl J Med* 1995;333:1253-8.
10. Bayraktar Y, Balkanci F, Bayraktar M, Calguneri M. Budd-Chiari syndrome: a common complication of Behcet's disease. *Am J Gastroenterol* 1997;92:858-62.
11. Valla D, Le MG, Poynard T, Zucman N, Rueff B, Benhamou JP. Risk of hepatic vein thrombosis in relation to recent use of oral contraceptives. A case-control

- study. *Gastroenterology* 1986;90:807-11.
12. Okuda H, Yamagata H, Obata H, Iwata H, Sasaki R, Imai F, et al. Epidemiological and clinical features of Budd-Chiari syndrome in Japan. *J Hepatol* 1995;22:1-9.
  13. Parker RGF. Occlusion of the hepatic veins in man. *Medicine* 1959;38:369-402.
  14. DeLeve LD, Valla DC, Garcia Tsao G. American Association for the Study of Liver Disease: Vascular disorders of the liver. *Hepatology* 2009;49:1729-64.
  15. Mitchell MC, Boitnott JK, Kaufman S, et al. Budd-Chiari syndrome: Etiology, diagnosis and management. *Medicine* 1982;61:199-218.
  16. Chawla Y, Kumar S, Dhiman RK, Suri S, Dilawari JB. Duplex Doppler sonography in patients with Budd-Chiari syndrome. *J Gastroenterol Hepatol* 1999;14:904-7.
  17. Miller WJ, Federle MP, Straub WH, Davis PL. Budd-Chiari syndrome: imaging with pathologic correlation. *Abdom Imaging* 1993;18:329-35.
  18. Tavill AS, Wood EJ, Kreel L, et al. The Budd-Chiari syndrome: Correlation between hepatic scintigraphy and the clinical, radiological, and pathological findings in nineteen cases of hepatic venous outflow obstruction. *Gastroenterology* 1975;68:509-18.
  19. Slakey DP, Klein AS, Venbrux AC, et al. Budd-Chiari syndrome: Current management options. *Ann Surg* 2001;233:522-7.
  20. Briere JB. Budd-Chiari syndrome and portal vein thrombosis associated with myeloproliferative disorders: Diagnosis and management. *Semin Thromb Hemost* 2006;32:208-18.
  21. Zhang CQ, Fu LN, Xu L, et al. Long term effect of stent placement in 115 patients with Budd-Chiari syndrome. *World J Gastroenterol* 2003;9:2587-91.
  22. Sharma S, Texeira A, Texeira P, et al. Pharmacological thrombolysis in Budd Chiari syndrome: A single centre experience and review of the literature. *J Hepatol* 2004;40:172-80.
  23. Perello A, Garcia-Pagan JC, Gilabert R, Suarez Y, Moitinho E, Cervantes F, et al: TIPS is a useful long-term derivative therapy for patients with Budd-Chiari syndrome uncontrolled by medical therapy. *Hepatology* 2002;35:132-9.

24. Bachet JB, Condat B, Hagege H, Plessier A, Consigny Y, Belghiti J, et al: Long-term portosystemic shunt patency as a determinant of outcome in Budd-Chiari syndrome. *J Hepatol* 2007;46:60-8.
25. Mentha G, Giostra E, Majno PE, Bechstein WO, Neuhaus P, O'Grady J, et al. Liver transplantation for Budd-Chiari syndrome: A European study on 248 patients from 51 centres. *J Hepatol* 2006;44:520-8.
26. Darwish Murad S, Valla DC, de Groen PC, Zeitoun G, Hopmans JA, Haagsma EB, et al. Determinants of survival and the effect of portosystemic shunting in patients with Budd-Chiari syndrome. *Hepatology* 2004;39:500-8.
27. Langlet P, Escolano S, Valla D, Coste-Zeitoun D, Denie C, Mallet A, et al. Clinicopathological forms and prognostic index in Budd-Chiari syndrome. *J Hepatol* 2003;39:496-501.
28. Moucari R, Rautou P, Cazals-Hatem D, Geara A, Bureau C, Consigny Y, et al. Hepatocellular carcinoma in Budd-Chiari syndrome: Characteristics and risk factors. *Gut* 2008;57:828-35.